

De Minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid

Datum

27 maart 2018

Ons kenmerk

z2018-01637

Uw brief van

29 januari 2018 en 20 maart 2018

Contactpersoon

070 8888 500

Onderwerp

Advies wetsvoorstel Verzamelwet SZW 2019

Geachte ,

Bij brief van 29 januari 2018 heeft u de Autoriteit Persoonsgegevens (AP) gevraagd op grond van het bepaalde in artikel 51, tweede lid, van de Wet bescherming persoonsgegevens¹ te adviseren over het Voorstel tot wijziging van enkele wetten van het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid en de Wet studiefinanciering BES (Verzamelwet SZW 2019) (hierna: het wetsvoorstel).

Per e-mail van 5 maart 2018 heeft uw ministerie de AP bericht dat het voorgestelde artikel 33 van de Wet structuur uitvoeringsorganisatie werk en inkomen niet meer meegaat in dit wetsvoorstel. Bij brief van 20 maart 2018 (ontvangen per e-mail van 27 maart 2018) heeft de staatssecretaris van Sociale Zaken en Werkgelegenheid (SZW) de AP een aanvulling op het wetsvoorstel ter advisering voorgelegd.²

De AP voldoet hiermee aan uw verzoek.

Achtergrond van het wetsvoorstel

Het wetsvoorstel beoogt een aantal wetten op het terrein van het Ministerie van SZW te wijzigen. De wijzigingen betreffen zowel de arbeidswetgeving, de socialezekerheidswetgeving als wetgeving rondom de structuur van de uitvoeringsorganisatie. Het wetsvoorstel behelst onder meer wijzigingen die voortvloeien uit door het Uitvoeringsinstituut werknemersverzekeringen en de Sociale verzekeringsbank aangedragen

¹ Vanaf 25 mei 2018 artikel 57, eerste lid, sub c, Algemene verordening gegevensbescherming..

² Deze aanvulling betreft een nieuw artikel 24, tiende en elfde lid, van de Arbeidsomstandighedenwet . Uw ministerie heeft deze aanvulling tevens per e-mail van 5 maart 2018 aan de AP toegestuurd.

Datum
27 maart 2018

Ons kenmerk
z2018-01637

knelpunten in de uitvoering. Het gaat hierbij om tekstuele aanpassingen, technische verbeteringen en verheldering van bepaalde punten. Tot slot dienen enkele voorstellen ter verduidelijking en nadere invulling van eerder gemaakte beleidskeuzes en het herstellen van omissies. Met de voorgestelde wijzigingen worden geen substantiële wijzigingen beoogd. Het wetsvoorstel behelst derhalve enkel zogenoemd “klein beleid”.

Inhoud van het wetsvoorstel

Hieronder komt alleen de inhoud van het wetsvoorstel en de bijbehorende Memorie van Toelichting aan bod voor zover die betrekking heeft op de verwerking van persoonsgegevens.

Het voorgestelde artikel 24, tiende lid, van de Arbeidsomstandighedenwet bepaalt dat het verbod om gegevens over gezondheid te verwerken niet van toepassing is indien de verwerking geschiedt door toezichthouders op de Arbeidsomstandighedenwet, voor zover de verwerking noodzakelijk is voor het onderzoek naar arbeidsongevallen die leiden tot de dood, een blijvend letsel of een ziekenhuisopname.

Het voorgestelde artikel 24, elfde lid, van de Arbeidsomstandighedenwet bepaalt dat de verwerking van gegevens over gezondheid op grond van het tiende lid alleen mogen worden verwerkt door personen die uit hoofde van ambt, beroep of wettelijk voorschrift dan wel krachtens een overeenkomst tot geheimhouding zijn verplicht.

Volgens de Memorie van Toelichting bij het wetsvoorstel zal het slachtoffer van een arbeidsongeval in het kader van het ongevalsonderzoek in de regel worden gehoord. De inspecteur zal het slachtoffer ook vragen stellen over het opgelopen letsel en/of de ziekenhuisopname. Eventueel wordt de medische adviseur van Inspectie SZW ingeschakeld tijdens het onderzoek.

Het verwerken van gegevens over gezondheid is ingevolge artikel 9, eerste lid, van de Algemene verordening gegevensbescherming (AVG) verboden, tenzij er een uitzondering van toepassing is uit artikel 9, tweede lid, van de AVG. In artikel 30 van de Uitvoeringswet Algemene verordening gegevensbescherming (UAVG) wordt invulling gegeven aan de ruimte die artikel 9, tweede lid, van de AVG laat voor het opnemen van een uitzondering op het verbod om gegevens over gezondheid te verwerken. De verwerking van de gezondheidsgegevens door de toezichthouders op de Arbeidsomstandighedenwet valt niet onder de uitzondering zoals genoemd in artikel 30 van de UAVG. Daarom kunnen zij nu de gezondheidsgegevens alleen verwerken met toestemming van het slachtoffer. Dit is volgens de Memorie van Toelichting onwenselijk, omdat het risico bestaat dat het ongevalsonderzoek wordt bemoeilijkt of geen doorgang meer kan vinden, wanneer er door het slachtoffer geen toestemming wordt verleend (bijvoorbeeld onder druk van diens werkgever). Bovendien staat de mogelijkheid om geen toestemming te verlenen op gespannen voet met artikel 5:20 van de Algemene wet bestuursrecht, waarin de medewerkingsverplichting in het kader van het toezicht is neergelegd. Tot slot brengt het vragen van toestemming de nodige administratieve lasten voor de toezichthouders met zich mee.³

³ Er worden volgens de Memorie van Toelichting jaarlijks ongeveer 2500 meldingsplichtige arbeidsongevallen onderzocht.

Datum
27 maart 2018

Ons kenmerk
z2018-01637

Met het voorgestelde artikel 24, tiende lid, van de Arbeidsomstandighedenwet lid wordt volgens de Memorie van Toelichting gebruik gemaakt van de ruimte die wordt geboden in artikel 9, tweede lid, sub b, van de AVG om in nationale wetgeving een uitzondering te treffen op het verbod om gegevens over de gezondheid te verwerken indien de verwerking noodzakelijk is met het oog op de uitvoering van verplichtingen en de uitoefening van specifieke rechten van de verwerkingsverantwoordelijke of de betrokkene op het gebied van het arbeidsrecht en het socialezekerheids- en socialebeschermingsrecht. Het betreft hier volgens de Memorie van Toelichting de wettelijke verplichting van de werkgever de desbetreffende arbeidsongevallen te melden aan de toezichthouders en de verplichting van de Nederlandse overheid hiernaar onderzoek te doen.⁴

Advies wetsvoorstel

De AP adviseert over voorstellen van wet- en regelgeving betreffende de verwerking van persoonsgegevens.⁵ De AP constateert dat in het wetsvoorstel enkel het voorgestelde artikel 24, tiende en elfde lid, van de Arbeidsomstandighedenwet betrekking heeft op de verwerking van persoonsgegevens. De AP adviseert hierover als volgt.

De AP kan zich vinden in het voorstel voor het creëren van een grondslag voor het verwerken van gegevens over gezondheid van slachtoffers van een arbeidsongeval door toezichthouders op de Arbeidsomstandighedenwet, zoals voorgesteld in artikel 24, tiende lid, van de Arbeidsomstandighedenwet. Deze uitzondering op het verwerkingsverbod van gegevens over gezondheid kan worden gebaseerd op artikel 9, tweede lid, sub b van de AVG. Volgens deze bepaling kan bij lidstatelijk recht van het verwerkingsverbod worden afgeweken wanneer de verwerking noodzakelijk is met het oog op de uitvoering van verplichtingen en de uitoefening van specifieke rechten van de verwerkingsverantwoordelijke of de betrokkene op het gebied van het arbeidsrecht en het socialezekerheids- en socialebeschermingsrecht. Daarbij geldt de voorwaarde dat het lidstatelijke recht passende waarborgen voor de grondrechten en de fundamentele belangen van de betrokkene biedt. Een waarborg die het voorgestelde artikel 24, elfde lid, van de Arbeidsomstandighedenwet biedt, is dat de verwerking van gegevens over gezondheid op grond van het tiende lid alleen mogen worden verwerkt door personen die uit hoofde van ambt, beroep of wettelijk voorschrift dan wel krachtens een overeenkomst tot geheimhouding zijn verplicht. De Memorie van Toelichting bevat evenwel geen onderbouwing waarom deze waarborg op zichzelf staand al als 'passend' in de zin van artikel 9, tweede lid, sub b, van de AVG kan worden beschouwd. De AP mist een motivering waarom er geen andere waarborgen worden geboden, zoals beperkte bewaartermijnen of strikte voorschriften omtrent beveiliging of verdere verwerking.

⁴ Op grond van de artikelen 4 en 9, eerste lid, sub c en d, van de Richtlijn 89/391/EEG van de Raad van 12 juni 1989 betreffende de tenuitvoerlegging van maatregelen ter bevordering van de verbetering van de veiligheid en de gezondheid van de werknemers op het werk.

⁵ Artikel 51, tweede lid, van de Wet bescherming persoonsgegevens. Vanaf 25 mei 2018 artikel 57, eerste lid, sub c, Algemene verordening gegevensbescherming..

Datum
27 maart 2018

Ons kenmerk
z2018-01637

De AP adviseert om in artikel 24 van de Arbeidsomstandighedenwet meer waarborgen met betrekking tot de verwerking van gegevens over gezondheid door de toezichthouders op de Arbeidsomstandighedenwet op te nemen en/of in de bijbehorende Memorie van Toelichting nader te onderbouwen waarom de waarborgen als 'passend' kunnen worden beschouwd in de zin van artikel 9, tweede lid, sub b, van de AVG.

Dictum

De AP adviseert u aan het vorenstaande op passende wijze aandacht te schenken.

Uniforme toepassing AVG

Tot slot wil de AP u nog op het volgende wijzen. Vanaf 25 mei 2018 is de Algemene verordening gegevensbescherming (AVG) van toepassing. Uw wetsvoorstel is door de AP reeds aan de AVG getoetst. In dat kader acht de AP het echter wel van belang het volgende op te merken. De AVG beoogt in de gehele Europese Unie een uniforme toepassing van de regels inzake bescherming van de grondrechten en de fundamentele vrijheden van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens te bewerkstelligen. Hiertoe is het onder meer noodzakelijk dat de toezichthoudende autoriteiten in de lidstaten van de EU gezamenlijk bijdragen aan de ontwikkeling van een uniforme uitleg van bepalingen van de AVG. Gelet op de omstandigheid dat de AVG pas vanaf 25 mei 2018 van toepassing is, kunnen inzichten met betrekking tot de toepassing van de AVG – door bijvoorbeeld benodigde afstemming met andere toezichthouders – in de toekomst invloed hebben op het oordeel van de AP.

Wij adviseren u voorts om bij het opstellen van nieuwe wet- en regelgeving geen bepalingen op te nemen die een juiste toepassing en verwezenlijking van de werking van de AVG en, voor zover van toepassing, EU-richtlijn 2016/680 in gevaar kunnen brengen.

Hoogachtend,
Autoriteit Persoonsgegevens,

Mr. A. Wolfsen
Voorzitter